

Asukoht (L-Est'97) X 6582993
Y 638119

RAKVERE VALLA ÜLDPLANEERING

LÄHTESEISUKOHAD

ETTEPANEKUTEGA ARVESTATUD

Objekti aadress: *LÄÄNE-VIRUMAA, RAKVERE VALD*

Tellijä: *RAKVERE VALLAVALITSUS*

Töö täitja: *KOBRAS AS*

Juhataja: *URMAS URI*

Projektijuht/planeerija: *TEELE NIGOLA*

Planeerija: *PIIA KIRSIMÄE*

Kontrollis: *ENE KÕND*

Üldinfo

TÖÖ NIMETUS:	Rakvere valla üldplaneering: lähteseisukohad
OBJEKTI ASUKOHT:	Lääne-Virumaa, Rakvere vald
TÖÖ EESMÄRK:	Üldplaneeringu koostamine Lääne-Virumaa Rakvere vallale
TÖÖ LIIK:	Üldplaneering
TÖÖ TELLIJAJ:	Rakvere Vallavalitsus Kooli 2, Sõmeru alevik, 44305 Lääne-Virumaa
Kontaktisik:	Kaire Kullik Arendus- ja planeerimisspetsialist Tel 506 9623 kaire.kullik@rakverevald.ee
TÖÖ TÄITJAJ:	Kobras AS Registrikood 10171636 Riia 35, 50410 Tartu Tel 730 0310 http://www.kobras.ee
Projektijuht:	Teele Nigola - maastikuarhitekt-planeerija Tel 730 0310, 518 7602 teele@kobras.ee
Töö koostaja:	Piia Kirsimäe - kartograaf, planeerija
Konsultandid:	Urmas Uri - geoloog, keskkonnaekspert (KMH0046) Reet Lehtla - maastikuarhitekt-planeerija Noela Kulm - keskkonnaekspert Erki Kõnd - projektijuht, projekteerija
Kontrollijad:	Reet Lehtla - maastikuarhitekt-planeerija Ene Kõnd - tehniline kontrollija

Kobras AS litsentsid / tegevusload:

1. Keskkonnamõju hindamise tegevuslitsents:
KMH0046 Urmas Uri
2. Keskkonnamõju strateegilise hindamise juhteksperdid:
Urmas Uri; Teele Nigola
3. Hüdrogeoloogiliste tööde tegevusluba nr 379.
Hüdrogeoloogilised uuringud.
Hüdrogeoloogiline kaardistamine.
4. Maakorraldustööd. Tegevuslitsents 15 MA-k.
5. MTR-i majandustegevusteed:
 - Ehitusuuringud EG10171636-0001;
 - Ehitusprojekti ekspertiis EK10171636-0002;
 - Omanikujärelevalve EO10171636-0001;
 - Projekteerimine EP10171636-0001.
6. Maaparandusosal Tegutsevate Ettevõtjate Registri (MATER) registreeringud:
 - Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve MO0010-00;
 - Maaparandussüsteemi projekteerimine MP0010-00;
 - Maaparanduse uurimistöö MU0010-00;
 - Maaparanduse ekspertiis MK0010-00.
7. Muinsuskaitseameti tegevusluba E 377/2008. Vastutav spetsialist Teele Nigola (VS 606/2012, tähtajatu). Ehitismälestiste, ajaloomälestiste, tööstusmälestiste ja UNESCO maailmapärandi nimekirja objektidel konserveerimise ja restaureerimise projektide ning muinsuskaitse eritingimuste koostamine, uuringud ja muinsuskaitsealine järelevalve (s.h muinsuskaitsealadel) maastikuarhitektuuri valdkonnas.
8. Veeuuringut teostava proovivõtja atesteerimistunnistus (reoveesetest, pinnaveest, põhjaveest, heit- ja reoveest proovivõtmine) Noela Kulm - Nr 1536/18, Tanel Mäger – Nr 1535/18.
9. Kutsetunnistused:
 - Diplomeeritud mäeinsener, tase 7, kutsetunnistus nr 095665 – Urmas Uri;
 - Diplomeeritud mäeinsener, tase 7, kutsetunnistus nr 116662 – Tanel Mäger;
 - Volitatud hüdrotehnikainsener, tase 8, kutsetunnistus nr 106122 – Erki Kõnd;
 - Volitatud hüdrotehnikainsener, tase 8, kutsetunnistus nr 131647 – Oleg Sosnovski;
 - Diplomeeritud hüdrotehnikainsener, tase 7, kutsetunnistus nr 120446 – Martin Võru;
 - Diplomeeritud hüdrotehnikainsener, tase 7, kutsetunnistus nr E000481 – Ervin R. Piirsalu;
 - Diplomeeritud veevarustuse- ja kanalisatsiooniinsener, tase 7, kutsetunnistus nr E000482 – Ervin R. Piirsalu;
 - Diplomeeritud hüdrotehnikainsener, tase 7, kutsetunnistus nr E004017 – Kert Kartau;
 - Diplomeeritud veevarustuse- ja kanalisatsiooniinsener, tase 7, kutsetunnistus nr E004029 – Kert Kartau;
 - Volitatud maastikuarhitekt, tase 7, kutsetunnistus nr 142815 – Teele Nigola;
 - Ruumilise keskkonna planeerija, tase 7, kutsetunnistus 109264 – Teele Nigola;
 - Geodeet V (EKR tase: 7), kutsetunnistus nr 083232 – Ivo Maasik;
 - Geodeet V (EKR tase: 7), kutsetunnistus nr 083233 – Marek Maaring;
 - Maakorraldaja, tase 6, kutsetunnistus nr 141508 – Ivo Maasik;
 - Markšneider, tase 6, kutsetunnistus nr 135966 – Ivo Maasik.

SISUKORD

1. RAKVERE VALLA ÜLDPLANEERINGU KOOSTAMISE EESMÄRK JA LÄHTEMATERJALID ...	5
2. RAKVERE VALLA ÜLDPLANEERINGU ÜLESANDED	6
3. KAEVANDUSTEGEVUS RAKVERE VALLAS JA KOOSTÖÖ KESKKONNAMINISTEERIUMIGA	14
4. RAKVERE VALLA ÜLDPLANEERINGU KOOSTAMISEKS VAJALIKUD	
UURINGUD/ANALÜÜSID NING KOOSTATAVAD TEEMAJOONISED	15
5. KAASAMINE JA KOOSTÖÖ RAKVERE VALLA ÜLDPLANEERINGU JA KSH KOOSTAMISEL .	15
6. RAKVERE VALLA ÜLDPLANEERINGU JA KSH KOOSTAMISE AJAKAVA	17

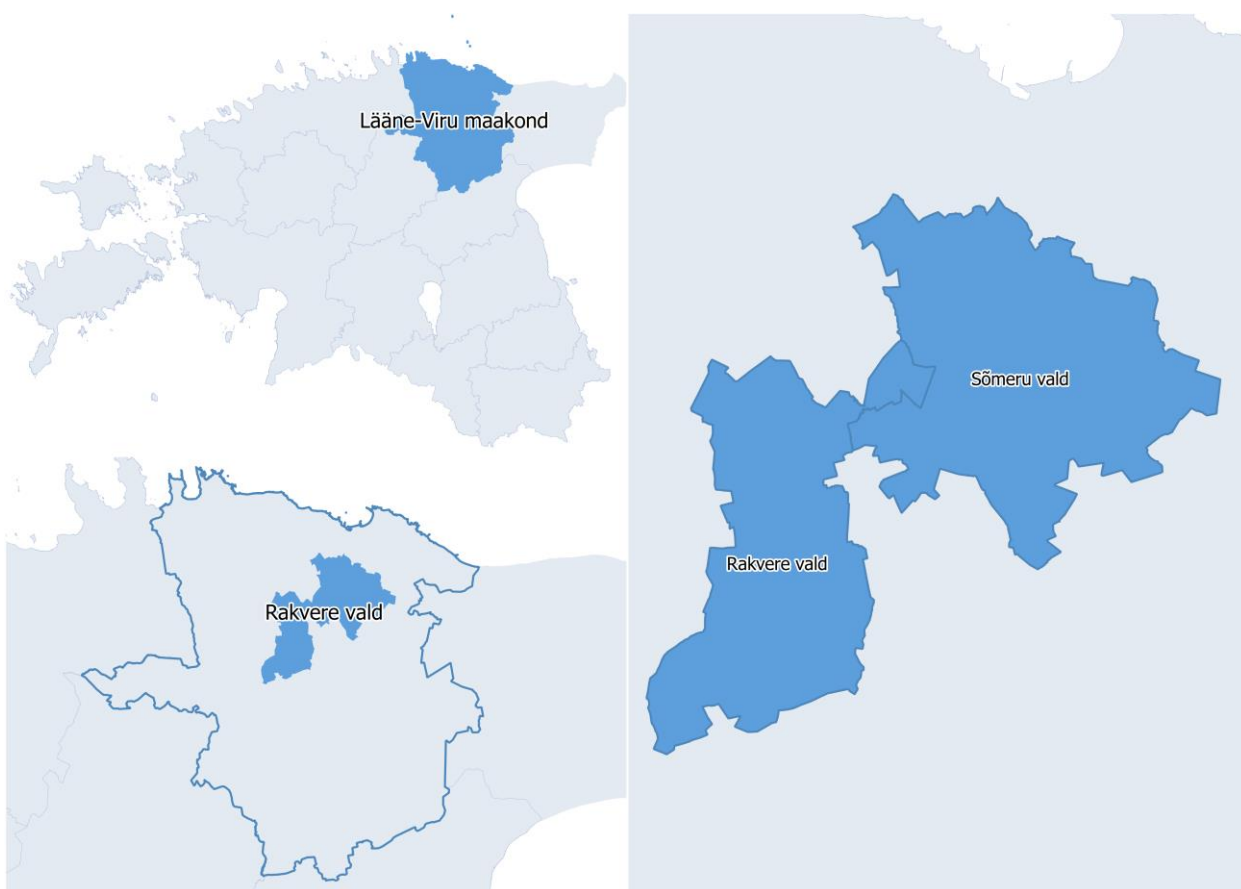
1. Rakvere valla üldplaneeringu koostamise eesmärk ja lähtematerjalid

Rakvere Vallavolikogu algatas 17. oktoober 2018 otsusega nr 59 Rakvere valla üldplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise.

Rakvere valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärk on lähtudes erinevate ühiskonnagruppide huvidest kogu Rakvere valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ning maa-aladele kasutus- ja ehitustingimuste määramine luues eeldused piirkonna jätkusuutlikuks arenguks kooskõlas Rakvere vallas kehtivate strateegiliste dokumentidega. Üldplaneeringu raames viiakse läbi ruumilise arenguga kaasneda võivate majanduslike, sotsiaalsete, kultuuriliste ja looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine ning selle alusel seatakse säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu tingimused.

Rakvere valda iseloomustavad suhteliselt noor ja stabiilne elanikkond ning aktiivne ettevõtluse areng, kus on vajaliku tehnilise taristuga tugev tööstuspiirkond ning toimiv põllu- ja metsamajandus. Hea asukoht ja kvalifitseeritud tööjõu olemasolu on meelitanud ettevõtjaid investeerima nii tootmisse kui teenindusse. Peamised tegevusalad on põllumajandus, ehitus, metallide töötlemine ja puidutööstus.

Üldplaneeringuga hõlmatav ala on kogu Rakvere valla territoorium (joonis 1).

Joonis 1. Rakvere valla territooriumi asukohaskeem (parempoolsel joonisel on tähistatud varasemate valdade piirid ja nimetused) (Allikas: Maa-amet, 2019).

Rakvere vald moodustati 2017. aasta haldusreformi käigus ning hõlmab endist Sõmeru valda ja Rakvere valda. Hetkel kehtib Rakvere valla territooriumil kaks üldplaneeringut:

- Sõmeru valla üldplaneering, kehtestati Sõmeru Vallavolikogu 20.07.2006 määrusega nr 21;
- Rakvere valla üldplaneering, kehtestati Rakvere Vallavolikogu 21.04.2010 määrusega nr 4.

Lääne-Viru maakonnaplaneering aastani 2030+ kehtestati Riigihalduse ministri poolt 27.02.2019 käskkirjaga nr 1.1-4/30. Rakvere valla arengukava 2019-2035 on Vallavolikogu poolt vastu võetud 23.01.2019 määrusega nr 39.

Üldplaneeringu koostamiseks on vallas moodustatud töörühm, kelle ülesandeks on üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostajatega läbi arutada olulised teemad. Töörühma ja planeeringu ning KSH koostajate esimene koosolek toimus 02.10.2019.

Üldplaneering koostatakse lähtudes asjakohastest õigusaktidest, planeeringutest, arengukavadest, kaitse-eeskirjadest jms dokumentidest, heast planeerimise tavast, asjaomaste asutuste ja isikute põhjendatud seisukohtadest. Üldplaneeringuga paralleelselt koostatakse KSH, mille tulemusi arvestatakse üldplaneeringu koostamisel.

2. Rakvere valla üldplaneeringu ülesanded

Rakvere valla üldplaneeringu koostamisel lahendatakse planeerimisseaduse § 75 lõikes 1 sätestatud ülesanded, mis on olulised valla ruumilistest vajadustest ja planeeringu eesmärkidest lähtuvalt (PlanS § 75 lõige 2).

Üldised põhimõtted, millest lähtutakse üldplaneeringu koostamisel:

- arvestada haldusreformi tulemusel tekkinud uue omavalitsusüksuse kui terviku ruumiliste eripärade ja vajadustega;
- hinnata kehtivate üldplaneeringute maakasutus- ja ehitustingimuste ajakohasust, töötada välja tulenevalt erinevate piirkondade iseloomust arengut soodustavad tingimused maakasutuseks ja ehitamiseks lähtudes kogu uue valla arenguvajadustest. Maakasutuses kaaluda segafunktsioonide määramist (näiteks kombineerida elamumaad väikeettevõtlusega, ärimaad tootmismaadega jne);
- asustuse suunamisel pöörata tähelepanu olemasoleva ehitatud keskkonna taaskasutusele võtmisele, tihendamisele või laiendamisele uute asustamata alade kasutuselevõtu asemel;
- tootmisalade kavandamisel määrata põhimõtted tihedama asustusega piirkondades ning hajaasustuses;
- täpsustada valla väärtuslike põllumajandusmaade, maastike, miljööväärtuslike alade, rohevõrgustike piirid ja kasutustingimused;
- arvestada Rakvere valla maastike ja turismi potentsiaaliga;
- määrata sotsiaalse ja vaba aja veetmise infrastruktuuri arendamiseks vajalikud alad;

- kehtivate detailplaneeringute analüüsi käigus selgitada välja nende kehtetuks tunnistamise vajadus, töötada välja kriteeriumid, millele tuginedes saab ellu viimata planeeringuid kehtetuks tunnistada;
- siduda valla üldplaneering naaberomavalitsuste ruumilise planeerimisega;
- kaardistada olulise ruumilise mõjuga objektide asukohad;
- kultuuriväärtuslike objektide ja maade väljaselgitamine;
- käsitleda maakonnaplaneeringuga valla üldplaneeringule antud ülesandeid.

Teemad, mida käsitletakse üldplaneeringus

Üldplaneeringuga lahendatavate ülesannete loetelu ja käsitus lähtub käesolevas etapis teadaolevast informatsioonist. Väljatöötamise etapis võib ülesannete loetelu ja käsitus täpsustuda.

1. Rakvere valla transpordivõrgu ja muu infrastruktuuri analüüs ning nendest tekkivate kitsenduste määramine

Rakvere valda läbib põhimaantee nr 1 Tallinn-Narva, mis on lisaks ka rahvusvaheline põhimaantee E20 ning põhimaantee nr 5 Pärnu–Rakvere–Sõmeru. Lisaks sellele neli tugimaanteed Põdruse–Kunda–Pada (tee nr 20), Rakvere–Väike-Maarja–Vägeva (tee nr 22), Rakvere-Rannapungerja (tee nr 88) ja Rakvere–Haljala (tee nr 23).

Rakvere valda läbib Tallinn-Tapa-Rakvere/Narva raudtee. Valla territooriumile aga ei jää ühtegi peatust. Maakonnaplaneeringus ei ole kavandatud raudteevõrgu muudatusi.

Vajalik on jätkata tervikliku jalgratta- ja jalgteede võrgustiku väljaarendamist. Maakonnaplaneeringus on toodud perspektiivne jalgratta- ja jalgteede võrgustik, mida täpsustatakse üldplaneeringuga ning vajadusel täiendatakse. Samaaegselt jalgratta- ja jalgteede võrgustiku väljaarendamisega oleks otstarbekas tihedamalt asustatud külakeskustes ja suuremate teede/tänavate ääres lahendada ka tänavavalgustuse põhimõtted. Tänavavalgustusega teid on vaja rajada uutesse elamurajoonidesse Ussimäe külas, Kitseküla tänaval Uhtnas ning Põllu ja Jõe tänavat tööstuspiirkonda Sõmerul.

Aktiivselt kasutatakse Tõrremäe-Haljala, Sõmeru-Näpi ja Sõmeru-Rakvere jalgratta- ja jalgteid ning Sõmeru tervise- ja suusarada.

Arengukava põhjal on suureks probleemiks nii Rakvere valla kui ka Rakvere linna kohalikel teedel rasketehnika transiitliiklus, mis kulgeb Näituse tänaval ja Papiaru teel. Planeeritava Rakvere ringtee põhjapoolse osa rajamine looks ühenduse Pärnu-Rakvere-Sõmeru maantee (põhimaantee nr 5) ja Rakvere-Haljala maantee (tugimaantee nr 23) vahel ning sellega oleks tagatud turvaline ja mugav transiitliiklus riigiteede vahel ning väheneks koormus kohalikele teedele. Samuti tagaks nn põhjaringi väljaehitamine parema juurdepääsu Näpi-Roodevälja-Aluvere tööstusalale ning kiirendaks selle arengut. Põhjaringi väljaehitamise teemal jätkatakse suhtlust Maanteeametiga, millesse kaasatakse ka Rakvere linn.

Kaalutakse Sõmeru tööstusala juurdepääsu rajamise vajadust ümber Sõmeru aleviku. Seoses juurdepääsu rajamisega oleks võimalik tagada kogu rasketehnika ohutu transport Sõmeru tööstusalale ja arendajatele luuakse võimalused rajada Sõmeru tööstusala piirkonda uusi töökohti. Ümbersõit

võimaldaks juhtida kogu rasketehnika liikumise Sõmeru alevikust eemale ning siis ei oleks ettevõtete tegevus piiratud rasketehnika liikumisega läbi Sõmeru aleviku peatänavana.

Maanteeamet: palume teie seisukohta võimaliku Rakvere põhjaringi väljaehitamise kohta. Samuti kas ja millal on plaanis maakonnaplaneeringus ära toodud põhimaantee nr 1 Sõmeru õgvenduse ning perspektiivsete ristmike ja ristete parendamine? Kas ja kuidas peaksime käsitlema Tallinn-Narva neljarealiseks ehitamist Rakvere valla piires? Kas ja milliste riigimaanteedega äärde on plaanis rajada kergliiklusteid?

Kogukond, ettevõtjad: palume esitada oma ettepanekud transpordivõrgustiku parendamiseks, sh jalgratta- ja jalgliikluse, tava-autoliikluse ja veokite liikumiseks ning parkimise korraldamiseks.

2. Kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskohtade asukohta ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Keskkonnaregistri (2019) andmetel on vallas üheksa töötavat jäätmekäitluskohta: Aru-Lõuna lubjakivikarjäär, Kloodi puidujäätmete käitluskoht, Lepna pinnase käitluskoht, Lepna sorteerimis- ja ümberlaadimisjaam, Näpi saeveski katlamaja, Paekarjääri vanarehvide taaskasutuskoht, puidujäätmetest hakke valmistamise tehas, Roodevälja tootmisbaasi ladustamisplats ja Ubja põlevkivikarjäär.

Arengukava põhjal on vajalikud investeeringud biolagunevate jäätmete kompostiväljakute rajamiseks.

Soovitav on alustada tervikliku Rakvere valla jäätmekava koostamist, kuna siis selguvad täpsemad käsitlust vajavad teemad.

Veterinaar- ja toiduamet: palume seisukohta võimalike loomsete jäätmete matmispaikade kohta (Rakvere vallas paikneb arvukalt karstinähtusi).

3. Tehnovõrkude ja -rajatiste üldise asukohta ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Hajasaastusega piirkondades toimib veevarustus salv- ja erapuurkaevude baasil. Kompaktse asustusega aladel on välja ehitatud ühisveevärk ja -kanalisatsioon. Rakvere vallas on kinnitatud Arkna (keskkonnaregistri kood RKA0590245), Lasila (RKA0590243), Lepna (RKA0590244), Rakvere (RKA0590247), Ubja (RKA0590575), Uhtna (RKA0590241), Vaeküla (RKA0590238) ja Veltsi (RKA0590246) reoveekogumisalad. Üldplaneeringu raames vaadatakse üle reoveekogumisalad ning perspektiivsed ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni alad.

Rakvere valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava põhjal on ühisveevarustusega täna kaetud järgmised asumid (alevikud ja külad): Sõmeru, Näpi, Lepna, Uhtna alevikud ning Roodevälja, Ussimäe, Tõrremäe, Tõrma, Taaravainu, Veltsi, Vaeküla, Ubja, Arkna, Kohala, Lasila, Levala, Karitsa külad. Rakvere lähiümbruses loetletud küladega haakuvad Aluvere, Kaarli, Papiaru. Perspektiivis nähakse ette ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga varustada Rakvere linnast loodes paiknev ning Rakvere-Haljala maantee ja Veltsi küla vahele jääv Päide küla.

Arengukava põhjal on Lasila ja Kohala külas vajalik rajada uus puurkaev-pumpla. Kanalisatsiooni ja reoveepuhastiga on probleeme Kohala, Vaeküla ja Lasila külas.

Vallas on kolm kaugküttepiirkonda Sõmeru, Uhtna ja Näpi. Lisaks on Lepna aleviku kohta koostatud kaugküttepiirkonna analüüs.

Võrguvaldajad: Palume esitada digitaalse andmekihina oma põhivõrk ja tootmisüksused. Palume esitada teile teadaolevad võrgu juurdeehituse ala või kavandatud uued liinid. Palume esitada üldised oma võrguga seonduvad põhimõtted nii asustuse kui võrgu arendamiseks.

Kaugkütteettevõtted: palume ettepanekuid kaugküttepiirkondade määramiseks.

4. Olulise ruumilise mõjuga ehitiste asukoha valimine

Olulise ruumilise mõjuga ehitiste määramine teostatakse vastavalt 01.10.2015 vastu võetud Vabariigi Valitsuse määrusele nr 102 "Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri".

Ohtlikest ettevõtetest asub Rakvere vallas Kunda Nordic Tsement AS lõhkematerjali ladu (A-kategooria suurõnnetuse ohuga, ohuala raadius: 638 m), T.R. Tamme Auto OÜ (B-kategooria suurõnnetuse ohuga, ohuala raadius: 132 m), HKScan Estonia AS Rakvere tehas (ohu kategooria: ohtlik, ohuala raadius: 2 400 m), Roodevälja Terminal OÜ (ohu kategooria: ohtlik, ohuala raadius: 56 m), Alexela Energia AS Roodevälja Uustalu viljakuivati vedelgaasipaigaldis (ohu kategooria: ohtlik, ohuala raadius: 427 m) ja Voglers Eesti OÜ (ohu kategooria: ohtlik, ohuala raadius: 171 m).

5. Avalikus veekogus kaldaga püsivalt ühendatud või kaldaga funktsionaalselt seotud ehitise üldiste ehituslike tingimuste ja asukoha määramine

Sadamaregistri andmetel ei asu Rakvere vallas ühtegi sadamat.

6. Asustuse arengut suunavate tingimuste täpsustamine

Planeerimisel ja ehitustegevuses soodustatakse energiat ja ressursi säästvaid lahendusi, eelistatakse olemasoleva ehitatud keskkonna laiendamist, tihendamist või taaskasutusele võtmist, olemasoleva taristu ära kasutamist uute asustamata alade kasutuselevõtmise asemel.

Kuigi tänane elanikkonna vanuseline ja sooline koosseis on Eesti keskmisest noorem ning vallas on palju tööealisi elanikke, siis sündide trend näitab, et pikemas perspektiivis vajab vald mitmeid eakate hoolekandega seotud teenuseid. Arengukava põhjal on valla territooriumil hoolekodude kohtade vähesus. Üldplaneeringuga eelistatakse kvaliteetse keskkonna loomist erinevas eas ja erinevate vajadustega inimeste jaoks.

7. Supelranna ala määramine

Üldplaneeringus analüüsitakse võimalike supluskohtade ja supelrandade paiknemist Rakvere vallas.

8. Tänavade kaitsevööndi laiendamine

Koostöös Maanteeametiga vaadatakse üle ja vajadusel täpsustatakse Rakvere valla teede ja tänavate kaitsevööndi ulatust. Kohalike teede kaitsevööndi täpsustamine hajaasustuses ja linnalises asustuses. Eravaldues olevate teede, mille osas tuntav avalik huvi, munitsipaliseerimise võimaluste käsitlemine.

9. Korduva üleujutusega ala piiri määramine mererannal ja kõrgveepiiri märkimine suurte üleujutusalaadega siseveekogul

Keskkonnaministri 28.05.2004 vastu võetud määrusega nr 58 „Suurte üleujutusalaadega siseveekogude nimistu ja nendel siseveekogudel kõrgveepiiri määramise kord“ kohaselt ei ole Rakvere vallas suurte üleujutustega siseveekogusid.

10. Rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamine ning sellest tekkivate kitsenduste määramine

Rohevõrgustiku analüüsil võetakse aluseks Lääne-Viru maakonnaplaneering aastani 2030+. Analüüsitakse rohevõrgustiku koridoride toimimist, tugialade paiknemist, konfliktalasid ning lahendusvariante antud piirkonnas. Võrgustiku piire täpsustatakse üldplaneeringu koostamise käigus, et võimalusel vältida konfliktalade tekkimist.

RMK, MTÜ Eesti Erametsaliit: palume esitada oma nägemus raielankide suuruse ja tiheduse osas rohevõrgustiku osas ning kuidas tagada metsaomanikule metsast tulu saamine ja maakonnaplaneeringus esitatud roheline võrgustiku ja väärtuslike maastike säilimine.

11. Kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine

Vastavalt keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 38 lg 1 on kallasrada kaldariba avalikult kasutatava veekogu ääres veekogu avalikuks kasutamiseks ja selle ääres viibimiseks, sealhulgas selle kaldal liikumiseks. Veekogude kasutamisevõimaluste suurendamiseks ja veeäärsete alade väärtustamiseks on oluline avada juurdepääs veekogude kallasrajale. Üldplaneeringus näidatakse ära suuremate veekogude perspektiivsed kallasradadele juurdepääsud. Vajadusel täpsustatakse sundvõõrandamise põhimõtted.

Kogukond: palume esitada oma nägemus kohtadest, kust saab kallasrajale või kust peaks saama.

12. Ranna ja kalda ehituskeelu võõndi suurendamine ja vähendamine

Koostöös Keskkonnaametiga vaadatakse üle ja vajadusel täpsustatakse Rakvere valla veekogude ehituskeeluvõõndid.

13. Kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine

Vajadusel määratakse kohalikul tasandil kaitstavad loodusobjektid. Antud aladele määratakse olenevalt piirkonnast ja maastiku iseloomust kaitse- ning kasutustingimused.

Rakvere valla ja Vinni valla piirile Karitsa ning Vana-Vinni küladesse jääb oos ehk vallseljak, mis on arvel kruusa maardlane ning kus Vinni valla aladel asub Haava II kruusakarjäär. Üldplaneeringu koostamise käigus analüüsitakse võimalust võtta oos kohaliku kaitse alla.

Keskkonnaamet: kas teatud objekte tahetakse riigi kaitse alt muuta kohaliku kaitse alusteks objektideks?

Vinni vald: milline on teie seisukoht oosi kaitse alla võtmise kohta? Kas peate vajalikuks antud oosi kaitsmist? Millistel tingimustel olete valmis koostööd tegema Rakvere vallaga oosi kaitsmiseks?

14. Väärtuslike põllumajandusmaade, rohealade, maastike, maastiku üksikelementide ja looduskoosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine

Üldplaneeringu koostamisel vaadatakse üle ja täpsustatakse Lääne-Viru maakonnaplaneeringus välja toodud väärtuslike põllumajandusmaade piirid. Lisaks kasutatakse Maaeluministeeriumi poolt koostatud mulla boniteedi ja pindala põhjal koostatud väärtuslike põllumajandusmaade analüüsi kaardikihti. Väärtuslike põllumajandusmaade piire täpsustatakse vastavalt tegelikule ja eeldatavale kasutusele.

Vald asub nitraaditundlikul alal ning seetõttu on erilisel suur surve põllumajandusettevõtete korrektsele käitumisele, et mitte reostada põhjavett. Suur osa vallast on karstialal, mis on väga tundlik igasuguse mõtlematu inimtegevuse suhtes.

Rakvere vallas asub osaliselt üks maakondliku, võimaliku riikliku tähtsusega maastik ja kaheksa maakondliku tähtsusega väärtuslikku maastikku. Üldplaneeringu koostamise käigus vaadatakse väärtuslike maastike piirid üle ning vajadusel täpsustatakse.

Aladele määratakse olenevalt piirkonnast ja maastiku iseloomust kaitse- ning kasutustingimused.

15. Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine

Rakvere valla territooriumil asub kaks kruusamaardlat, kolm liivamaardlat, kaks lubjakivimaardlat, kuus turbamaardlat ja kaks fosforiidimaardlat. Lisaks asub vallas ühe, Eesti põlevkivimaardla, kolm maardlaosa: Kohala, Pada ja Haljala uuringuväljad. Üldplaneeringus vaadatakse üle ja vajadusel täpsustatakse maakonnaplaneeringus seatud põhimõtteid.

Rakvere valla probleemiks on piirkonna lõunaosas paiknev mahajäetud Ubja kaevandus. Vanade kaevanduskäikude varingutest, mis ei ole prognoositavad, tekivad maapinna langatused. Olenevalt konkreetse muutuse eripärast ja kohast, toimub maapinna liigniiskumine ja kahjustuvad kuivendussüsteemid.

Maa-amet: palume infot vektorandmeid Rakvere valla aladel paikneva diktüoneemakildi kohta.

16. Miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine

Üldplaneeringu raames kaalutakse miljööväärtuslike alade määramise vajadust ning kasutustingimuste seadmise otstarbekust.

Rakvere vallas asub Kultuurimälestiste riikliku registri (2019) andmetel 258 kinnismälestist: 8 kunstimälestist, 6 ajaloomälestist, 171 arheoloogiamälestist ja 73 ehitismälestist. Oluline on tagada juurdepääs kultuuriobjektidele ning tagada nende vaadeldavus.

Muinsuskaitseamet: palume esitada omapoolne nägemus miljööväärtuslikest aladest ja väärtuslikest üksikobjektidest.

17. Kohaliku tähtsusega kultuuripärandi säilitamise meetmete, sealhulgas selle üldiste kasutustingimuste määramine

Analüüsitakse olemasolevaid alasid ning vajadusel tehakse ettepanekud uute kultuuripärandi objektide määramiseks.

Kogukond: palume esitada, mis on kohalik säilimist vajav kultuuripärand.

Muinsuskaitseamet: palume esitada omapoolne nägemus.

18. Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sealhulgas projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimuste, maakasutuse juhtotstarbe, maksimaalse ehitusmahu, krundi minimaalsuuruse, hoonestuse kõrguspiirangu ja haljastusnõuete määramine

Valla maakasutus- ja ehitustingimuste määramisel arvestatakse erinevate piirkondade iseloomu ja valla üldise arendusvajadusega. Soodustatakse väljakujunenud asustumustri säilimist. Uute elamualade määramisel analüüsitakse Rakvere valla tegelikku vajadust ja vastavalt sellele korrigeeritakse eelnevate üldplaneeringutega kavandatud maakasutust. Elamuehituses määratakse tingimused eraldi hajaasustuse ja kompaktse (linnalise) asustusega aladele.

Elukeskkonna turvalisust silmas pidades tuleb kehtivate üldplaneeringutega tootmisaladeks määratud maad osaliselt muuta elamumaaks (Aasa ja Põllu tänavate ning Sõmeru jõe vaheline ala) ja maatulundusmaaks (elanike aiamaad).

Tootmis- ja tööstusalade planeerimisel lähtutakse olemasolevate lähedusest, et võimaldada ühtsete komplekside tekkimist ning vältida maastiku killustumist. Eelistatakse madala mullaviljakusega maad. Tootmisalade planeerimisel eelistatakse paiknemist eemal senistest/planeeritavates rekreatsiooni/elamualadest, et vältida inimesi häirida võivat müra ja õhusaastet ning visuaalset reostust. Samuti kaalutakse olemasolevate tootmis- ja tööstusalade laiendamist.

Arengukava põhjal on valla eesmärgiks ehitada või reorganiseerida valla omandis olevaid hooneid kogukonnamajadeks, kus on ruumid nii ühistegevusteks kui ka raamatukogu, päevakeskuse jm teenuste jaoks. Üldplaneeringuga määratakse vajadusel antud aladele uus juhtotstarve.

19. Riigikaitse otstarbega maa-alade määramine ning maakonnaplaneeringus määratud riigikaitse otstarbega maa-alade piiride täpsustamine

Maakonnaplaneeringu põhjal asub Rakvere vallas Viru maleva perspektiivne tagalakeskus Roodevälja külas, piiranguvööndi ulatus kuni 300 meetrit kinnisasja välispiirist. Üldplaneeringuga täpsustatakse maa-alade piirid, piiranguvööndi ulatus ning vajadusel täpsustatakse kasutustingimused.

20. Puhke- ja virgestusalade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Rakvere valla spordi ja tervisedenduse taristu on suuremates piirkondades mitmekesine ja võimaldab läbi viia üritusi erinevatele sihtrühmadele.

Üldplaneeringuga analüüsitakse ja vajadusel reserveeritakse maa-alad aktiivseks vabaaja veetmiseks ja sportimiseks Rakvere valla aladel. Lisaks hinnatakse puhkeotstarbeliste objektide parklate seisukorda ja uute parklate rajamise vajadust, et tagada parem ning ohutum ligipääs.

Arengukava põhjal on vajalik teha investeeringuid mänguväljakute, puhke- ja virgestusalade ning skate- ja rattaparkide rajamiseks. Üldplaneeringuga luuakse vajadusel võimalused antud tegevusteks.

Kogukond: palume esitada oma ettepanekud, kus võiksid paikneda puhke- ja virgestusalad (pargid, mänguväljakud, rohealad, supluskohad jne). Kas ja kuhu võiks teha avalikke telkimis-/puhkealaid?

RMK, MTÜ Eesti Erametsaliit: palume esitada oma nägemus võimalike puhkealade (puhkemetsade) paiknemise ja kasutustingimuste määramise osas.

21. Asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine

Vajadusel seatakse asulate ümber metsa majandamisel piirangud, kus määratakse ära raieliik, langi vanus ja lageraie tegemisel langi ulatus. Müra leevendamiseks välditakse planeerimisel kaevandusobjektide ning müratundlike alade vahelistel aladel raieid, mis põhjustaks otsese nähtavuse teket ning müra levimist.

Kogukond: palume esitada alad, kus tuleks määrata piiranguid lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.

RMK, MTÜ Eesti Erametsaliit: palume esitada omapoolne nägemus, kus oleksid piirangutega alad ning missugused oleksid sobivad piirangud.

22. Müra normtasemete kategooriate määramine

Üldplaneeringu raames määratakse müra normtasemed vastavalt õigusaktidele.

23. Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine

Üldplaneeringu koostamisel analüüsitakse erinevate sihtpunktide vaheliste ühenduste vajadust ja asukohti. Transpordivõrgustiku analüüsi käigus analüüsitakse üle erateede paiknevaid kinnistute juurdepääsusid ning vajadusel seatakse kasutustingimusi. Täpsustatakse parkimispõhimõtted ja -nõuded, määratletakse avalikult kasutatavate parkla-alad (liigendatud parklad); liigitatakse ja määratakse tänavavõrk, projekteerimise üldnõuded, jalgratta- ja jalgteede paigutamise põhimõtted.

24. Krundi minimaalsuuruse määramine

Üldplaneeringus analüüsitakse olemasolevat maakasutust, sealjuures krundi suuruseid ning vajadusel seatakse tingimused krundi suurusele vastavalt maakasutuse juhtotstarbele.

25. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alade või juhtude määramine. Alad ja juhud, millal tuleb detailplaneeringu koostamisel kaaluda arhitektuurivõistluse korraldamist

Üldplaneeringuga analüüsitakse vajadust detailplaneeringu kohustusega alade määramiseks.

26. Maareformiseaduse ja looduskaitseaduse tähenduses tiheasustusega alade määramine

Üldplaneeringuga käsitletakse maareformiseaduse ja looduskaitseaduse tähenduses tiheasustusega alade määramist. Täpsustatakse seadustest tulenevat tiheasustusala mõistet ja regulatsioone.

27. Maaparandussüsteemide asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Planeeringuga seatakse tingimused olemasolevate maaparandussüsteemide toimimise tagamiseks (kraavide korrashoid, võsast puhastamine jms).

Põllumajandusamet: palume esitada digitaalselt andmekiht maaparandussüsteemide üksikobjektide ja alade kohta.

Maanteeamet: palume esitada teada olevaid probleemkohtasid truupide ja muude veejuhtmetega.

28. Sanitaarkaitsealaga veehaarete asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine

Koostöös Keskkonnaametiga tehakse kindlaks sanitaarkaitsealaga veehaarete asukohad ja määratakse nendest tekkivad kitsendused.

3. Kaevandamistegevus Rakvere vallas

Rakvere vald ei näe ette võimalust fosforiidi kaevandamiseks, sest see põhjustab suuri keskkonnaprobleeme. Põlevkivikaevandamine on suure keskkonakahjuga tegevus ning sellest tuleb edaspidi loobuda taastuvenergiate kasutusele võtmise teel. Rakvere valla maapõues paiknev põlevkivi on madalakvaliteediline ning ei kaalu üles kõrge mullaboniteediga põldude hävimist kaevandamise tulemusel. Tulenevalt nii põlevkivi kui fosforiidi kaevandamise keskkonnohtlikkusest ning kogu valla elukeskkonna hävimise võimalusest kaevanduste tekkimise tulemusena, Rakvere valla arengukava ei näe ette võimalust nende kahe maapõue vara kaevandamiseks. Peamiseks eesmärgiks on aktiivselt osaleda Pandivere veekaitse ala taasloomisel, et välistada kaevandamise negatiivne mõju Eestimaa põhjaveele.

Üldplaneeringu raames tehakse koostööd Keskkonnaministeeriumiga ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga selgitamaks välja kaevandustegevuse perspektiiv ja võimalused Rakvere vallas. Omavalitsusel puudub info, millised on riiklikud maavarade kaevandamise konkreetsed plaanid.

Keskkonnaministeerium, Maa-amet: palume informatsiooni millised on riiklikud maavarade kaevandamise plaanid. Kas ja millal on plaanis kasutusele võtta Rakvere vallas paiknevad varud? Kuidas peaksime lähenema aktiivsetele ja passiivsetele¹ varudele? Kas võime passiivsete varudega üldplaneeringu koostamisel mitte arvestada. Rakvere vallast ca 65% on kaetud maavarade varudega. Millistel tingimustel võime antud aladel valla arengut ja maakasutust planeerida?

¹ Maapõuseseaduse¹ §25 lg 6 põhjal maavaravaru on passiivne juhul, kui selle kaevandamine ja kasutamine on õigusaktide kohaselt keelatud või ei ole selle kaevandamine ja kasutamine keskkonnoakaitse vajadust arvestades võimalik. Muul juhul on maavaravaru aktiivne.

4. Rakvere valla üldplaneeringu koostamiseks vajalikud uuringud/analüüsid ning koostatavad teemajoonised

Üldplaneeringu põhilahenduse väljatöötamise käigus koostatakse alljärgnevad analüüsid või eksperthinnangud:

- keskkonnamõjude strateegiline hindamine;
- olemasoleva maakasutuse analüüs;
- transpordivõrgustiku analüüs, mis käsitleb nii olemasolevate kui ka uute vajadust;
- tuletõrje veevõtukohtade olemasoleva olukorra ja vajaduste analüüs;
- rohevõrgustiku analüüs;
- miljööväärtuslike alade analüüs;
- väärtuslike põllumajandusmaade analüüs.

Üldplaneeringu väljatöötamise käigus võib analüüside loetelu ja käsitus täpsustuda.

Üldplaneeringu põhilahenduse väljatöötamiseks koostatakse järgnevad teemajoonised:

- maakasutus;
- väärtused ja piirangud;
- taristu ja tehnovõrgud;
- maardlad;
- tiheasustus/kompaktsed alad (eraldi väljavõtted).

Vastavalt vajadusele muudetakse või täiendatakse jooniseid.

5. Kaasamine ja koostöö Rakvere valla üldplaneeringu ja KSH koostamisel

Planeerimismenetlus on avalik. Planeerimisseaduse § 9 kohaselt tuleb planeerimisalase tegevuse korraldajal avalikkust planeerimismenetlusest arusaadavalt teavitada, menetlusse piisavalt kaasata ning korraldada planeeringu koostamise käigus planeeringu tutvustamiseks avalikke väljapanekuid ja avalikke arutelusid. Üldplaneeringuga seonduvat kajastatakse ametlikus väljaandes **Ametlikud Teadaanded, ajalehes Rakvere Valla Sõnumid ning Virumaa Teataja ja Rakvere valla koduleheküljel**. Teisi huvigruppe teavitatakse elektrooniliselt (e-kirja teel).

Lähtudes Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 vastu võetud määrusest nr 133 "Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused" koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalasse või tegevusvaldkonda küsimus kuulub. Samuti koostöös planeeringualaga piirnevate kohalike omavalitsustega. Rakvere valla üldplaneering koostatakse ja kooskõlastatakse asjaomaste asutustega.

Isikud ja valitsusasutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu on esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Rakvere valla üldplaneeringust ja KSH-st huvitatud ning mõjutatud asutused ja isikud.

	Huvigrupp	Asutus või isik	
Koostöötegijad	Naaberomavalitsused	Rakvere linn	
		Tapa vald	
		Viru-Nigula vald	
		Kadrina vald	
		Haljala vald	
		Vinni vald	
	Rahandusministeerium	Riigihalduse minister	
	Ministeeriumid	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	
		Keskkonnaministeerium	
		Kaitseministeerium	
		Maaeluministeerium	
	Ametid ja riigiasutused	Keskkonnaamet	
		Lennuamet	
		Maa-amet	
		Maanteeamet	
		Muinsuskaitseamet	
		Päästeamet	
		Politsei- ja Piirivalveamet	
		Põllumajandusamet	
		Terviseamet	
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet			
Kaitseliit			
Veterinaar- ja Toiduamet			
Kaasatavad		Äriühingud ja ettevõtted	Riigimetsa Majandamise Keskus
			MTÜ Eesti Erametsaliit
	OÜ Valga Puu		
	Eesti Keskkonnaühenduste Koda		
	Eesti Roheline Liikumine		
	Eestimaa Looduse Fond		
	ELASA		
	AS Eesti Raudtee		
	Telia Eesti AS		
	Tele 2 Eesti AS		
	Elisa Eesti AS		
	Elering AS		
	Elektrilevi OÜ		
	Eesti Energia		
	AS Eesti Gaas		
	AS Gaasivõrk		
	AS Rakvere Vesi		
	OÜ Kunda Vesi		
Adven Eesti AS			

		AS Rakvere Soojus
		SW Energia OÜ
		Lääne-Viru Maanaiste Liit
		Meie Energia
		MTÜ Arkna Terviseküla
		MTÜ Lasila Küla
		MTÜ Levala Külaselts
		MTÜ Sõmeru Start
		MTÜ Uus Uhtna
		MTÜ Vahva Vaeküla
		MTÜ Vana Tõrma Selts
		MTÜ Veltsi Küla Selts
		MTÜ Virumaa Lootus
		MTÜ Virumaa Põllumeeste Liit
		MTÜ Lääne-Viru Jäätmekeskus
		MTÜ Lääne-Viru Omavalitsuste Liit
		Ubja Külaselts Linda
		Ussimäe Külaselts
		AS OG ELEKTRA
		AS HKScan Estonia
		Bauroc AS
		Osaühing Egesten Transport
		Osaühing Rakvere Betoon
		PUR-Estonia OÜ
		Osaühing Uhtna Puit
		Aktsiaselts Lasila Betoon
		Põhjakeskus
		AS Stora Enso Näpi saeveski
		Huvitatud ja mõjutatud isikud ning ühendused
	Laiem avalikkus	Planeeringuala elanikud
	Laiem avalikkus	Planeeringuala ettevõtjad
	Laiem avalikkus	Planeeringuala maaomanikud

Kui üldplaneeringu koostamise käigus ilmneb, et üldplaneeringu lahendus puudutab mõnda teist valitsusasutust, organisatsiooni, elanikke esindavat mittetulundusühingut või sihtasutust, tehnovõrkude ja -rajatiste valdajat, siis asutakse nendega koostööd tegema või kaasatakse puudutatu koheselt planeeringu koostamisse.

6. Rakvere valla üldplaneeringu ja KSH koostamise ajakava

Üldplaneeringu orienteeruva ajakava koostamise aluseks on planeerimisseadus ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus. Ajakava on esialgne ja sellesse võib tulla muudatusi,

mis sõltub üldplaneeringu ja KSH menetlustoimingute kestusest ning erinevate osapoolte koostöövalmidusest.

Üldplaneeringu ja KSH menetlemine toimub üheaegselt, mis võimaldab planeeringulahenduse koostamisel arvestada võimalikult suures ulatuses selle elluviimisega kaasnevat keskkonnamõjusid ja seada vajadusel vajalikke meetmeid/kitsendusi/abinõusid võimalike negatiivsete mõjude vältimiseks või leevendamiseks. Planeeringulahenduse lähteseisukohtade kujundamine, lahenduse koostamine ja avalikustamine toimuvad paralleelselt ja integreeritult KSH väljatöötamise kavatsuse ja aruande koostamisega, mistõttu on kogu menetlusse üheaegselt kaasatud nii planeeringu kui KSH eksperdid (töörühm).

Üldplaneeringu ja KSH protsess järgib järgmist orienteeruvat ajagraafikut:

Üldplaneeringu ja KSH etapp	Toimumise aeg/täitmine
ÜP ja KSH algatamine Rakvere Vallavolikogu otsusega nr 59	17. oktoober 2018
ÜP lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse koostamine	september-november 2019
ÜP lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta ettepanekute küsimine (koos avalikustamise teatega) ja täiendamine lähtuvalt ettepanekutest	detsember 2019 – jaanuar 2020
ÜP põhilahenduse ja KSH aruande eelnõu koostamine	veebruar – september 2020
ÜP ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek	oktoober 2020
ÜP ja KSH aruande eelnõu avalik arutelu	november 2020
ÜP ja KSH aruande eelnõu kooskõlastamine ja arvamuse avaldamine asjaomaste asutuste ja isikute poolt, ÜP ja KSH aruande täiendamine	detsember 2020 – veebruar 2021
ÜP ja KSH aruande eelnõu esitamine vastuvõtmiseks Rakvere Vallavolikogule (eeldatav vastuvõtmine)	märts 2021
ÜP avalik väljapanek	aprill 2021
ÜP avalik arutelu	mai 2021
ÜP esitamine rahandusministrile heakskiitmiseks (eeldatav heakskiit)	juuni – juuli 2021
Kehtestamine Rakvere Vallavolikogu poolt	september 2021